

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІ

Виходить кожного четверга о 8-й год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 2.50 дол.
 Для України 36 руб.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukraïnos no Brazil.
 Publica-se em Prudentopolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платить ся з гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми України до екону
 В нас є сила Козаків!

Не роздучать нас ні море,
 Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Справа Галичини на сесії Союзу Народів.

Женева 15. вересня 1921.

Галицьку справу порушено вперше перед Союзом Народів в грудні минулого року. Делегация Української Національної Ради під проводом През. др. Е. Петрушевича, яка явилася в тім часі в Женеві підчас засідання Збору Союзу Народів, предложила йому основний меморіал з домаганнем, щоб Союз Народів своєю інтервенцією перед правительствами держав антанті спричинив можливо скорі рішення галицької справи, — рішення яке по своїй суті відповідало б волі українського населення як значно переважаючої більшості краю. Наші домагання стали предметом дебат Ради Союзу Народів в лютому, підчас її засідання в Парижі.

Вони зустрілися із справдішними симпатіями чи не всіх членів згаданої Ради. Ті симпатії знайшли свій вислів у рішенні тойж Ради з 24. лютого с. р. Отсим рішенням Рада Союзу Народів стверджує, що право суверенності над Галичиною належить державам антанті та що Польща є тільки військовим окупантом

для Німеччиною. На тімжеж другім засіданню Найвищої Ради справа Шлеська довела до різкої границі поглядів між Францією і Англією, Кризу полагоджено компромісовою постановою, що питання Горішного Шлеска передається до вирішення Союзу Народів. Непорозуміння між Англією і Францією не тільки на точці Горішного Шлеська, але й між іншим на точці воєнних репарацій, далі — політики на близькім Сході, спричинило відложенне розв'язки нашої справи.

Дня 8. с. м. почав отсе свої наради Збір Союзу Народів який як сказано, вже раз був звернув увагу Найвищої Ради на те положенне, що в нім опинилася наша країна наслідком польської військової окупації та відсутности всякої постанови про її політичне становище. Тимто Галицький Уряд рішив зноваж пригадати українські домагання Союзови Народів та ввєднати у нього йогож інтервенцію задля прискішення дожидаемого нами рішення.

Дня 10. с. м. прибула до Же-

10 ранком. Спровола виповнюєть ся делегатами саля засідань, що вражає своєю простотою. Перед невисокою трибуною для президента і його заступників ряд немов шкільних лавок (кожда з 34 місцями) для делегатів поодиноких правительств що сидять за азбучною чергою своїх держав. У передніх лавках визначається орлиний вид льорда Роберта Сесіля, далі постаті Гіманса Вівіані. Декілька хвилин по 10 год. президент збору Карнебек отвирає засіданне. Після полагождення кількох формальних справ одержує голос австралійський делегат Bruce, що як один з дальших бесідників у генеральній дебаті над звітом Генерального Секретаріату домагаєть ся від Союзу Народів рішучої акції задля обмеження зоружень, бажаючи Міжнародному Трибуналови Справедливости як найкращих успіхів в йогож діяльности.

О год. 11 3/4 вступає на трибуну делегат Канади Догерті. Сивий міністр канадійський говорить поволі, твердим рішучим тоном. Весь Збір прислухуєть ся уважно його словам. Бесідник вказує спершу на ті завдання, цінних горожан, що дають нам які сулилося взяти на себе і пе-

ся мені одиноким. Не оспорюю сього, що юрисдикція в тім цілім питанню належить до Найвищої Ради, а підношу сю справу тільки тому, щоби звернути увагу на факт, що населенне Східної Галичини дожидає нетерпеливо рішення.

Не мені ані Зборови Союзу Народів пересуджувати саму справу. Рада вступила на одиноко можливий шлях, але дозволюю собі піддати увазі сього Збору щоб відновили бажанне аби рішення в тій справі було прискоренне. Коли населенне підносить такі домагання, я не висказую свого погляду, чи вони узасаджені, чи ні, — то воно має безперечно право, щоб його вислухано та щоб покликаний трибунал видав рішення! А ми не виставимо себе на критику, коли дозволимо собі висловити бажанне, щоб те рішення прийшло скоро.

Я почуваю себе спонуканим підняти отсю справу з приводу факту, що в нашій канадійській країні серед населення маємо вєрлике чело Українців, які разом державу та яких ми шануємо як заповуку їх дальшого співділання

Вони зустрілися із справдішними симпатіями чи не всіх членів згаданої Ради. Ті симпатії знайшли свій вислів у рішенні тоїж Ради з 24. лютого с. р. Отсим рішенням Рада Союзу Народів стверджує, що право суверенності над Галичиною належить державам антанті та що Польща є тільки військовим окупантом нашої країни, заявила, що органом покликаним для рішення про політичне становище Галичини, являється Найвища Рада.

Найвища Рада зібралася до сего часу двічі з кінцем квітня і в першій половині серпня с. р. Під час першого її зібрання важилася судьба європейського мира із за воєнних відшкодувань, яких домагається Франція від Німеччини. Вся увага причасних до тої справи правительств була присвячена полагожденню того питання. Конференція покінчилася відомим ультиматом, прийнятим опі-

польської військової окупації та відсутності всякої постанови про її політичне становище. Тимто Галицький Уряд рішив зноваж пригадати українські домагання Союзови Народів та виеднати у нього йогож інтервенцію задля приспінення дожидаемого нами рішення.

Дня 10. с. м. прибула до Женеви делегація Галицької Української Національної Ради зложена з др. Костя Левицького і др. Стефапа Вигвицького із секретарем о. Йосафатом Жаном. Не стану вам розказувати подробиць про заходи делегації, дізнаєтесь про них пізнійше. Скажу тільки що вона зустрілася тут у всіх делегатів на Союз Народів з негачною зичливістю для нашої страждучої країни.

Справа Галичини була порушена на Зборі Союзу Народів в дні 13. вересня. Засідання починається, як кожного дня, о год.

лівости як найкращих успіхів в йогож діяльності.

О год. 11 ³/₄ вступає на трибуну делегат Канади Догерті. Сивий міністр канадійський говорить поволи, твердим рішучим тоном. Весь Збір прислухується з уважно його словам. Бесідник вказує спершу на ті завдання, які судилося взяти на себе і перевести Союзови Народів, згадує про адміністрацію області Саар, про Міжнародні Трибунали Справедливости і далі, зупинившись на хвилю говорить дослівно так:

«Стверджую в звіті Генерального Секретаріату, що в лютім с. р. Рада Союзу Народів, одержавши численні петиції від українського населення Східної Галичини прийшла до висліду, що одиноким способом в сій справі є передати ті петиції Найвищій Раді яку репрезентує конференція Амбасадорів. Я не бажаю критикувати сього рішення. Воно видаєть-

Я почуваю себе спонуканим підняти отсю справу з приводу факту, що в нашій канадійській країні серед населення маємо волике число Українців, які разом з нами збудували канадійську державу та яких ми шануємо як цінних горожан, що дають нам запоруку їх дальшого співділання для того краю. Почуваю своїм обовязком підняти сю справу ще й тому, бо наші Українці звернулися до канадійського правительства, щоб воно звернуло увагу на сей факт, що їх брати у своїй вітчизні нетерпляче дожидають вирішення питання про їх національне й політичне становище...»

Промова канадійського делегата зустрілася із загальними оплесками цілого Збору. Отсе після заяви Ради Союзу Народів в справі Галичини піднісся вперше в нашій обороні голос на загаль-

А. Ващенко

2)

Під Корсунем

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ

(Дальше).

Зустрівшись очима з поглядом козака, Прієя ще дужче засоромилась і, щоб не зустрітись поглядами вдруге, одвела очі на бік, дожидаючи з хвилюванням, поки він папеться.

— Та й сододка ж у тебе, дівчино, вода, сказав Микита, відхилившись на решті від відра.

Його голос був любий Прієі і їй зразу чогось стало весело.

Яка в Росі така й у мене! — сміючись, одповіла дівчина й, кинувши на козака ще один погляд, побігла стежкою до левади.

От з того й почалося... Прієя що-вечора ходила до Росі по воду, а Микита саме тоді й прохажувався по-над Росєю. Козак та дівчина скоро розбалакалися, розпиталися і врешті одно в одного закохалися.

Микита не ховався з своїм коханням, і, як тільки зрозумів, що кохас, пішов до Цимбалюкової хати.

Старий козак зустрів його привітно

але дивився на нього зливно, пригадуючи, де саме його бачив.

— Щось, козаче — сказав він — мені твої очі дуже по знаку.

Чи не бачив я тебе коли?

Галаган зразу пригадав, де бачив Цимбалюка, й почувив себе дуже ніяково. У нього навіть промайнула в голові думка чи варто й починати про Прією розмову бо він боявся, що як тільки її батьки довідаються, хто він, то певно піднесуть йому гарбуза. Проте молодий козак не хотів ховатися.

— Не гнівайтис на мене, дядьку, за те, що давно минулося... Ви памятаєте, як під Голтвою Потоцький з польським військом насаідав на Острияницю з Запорожцями?

Цимбалюк здивовано підняв свої брови.

— Так оце ти, — сказав він напівсуворо, напівжартливо, — ти той самий що влучив мені шаблею по плечах? Та ще тепер, вражий сину, й до хати моєї прийшов?

— А що ж я мав чинити, коли ви билися поруч з Ляхами, ворогами нашими? — сміливо дивлячись старому в очі, одповів Галаган. — Пробачте, дядьку... бо коли б воно й зараз так трапилось...

— То що б було? Доказуй!...

— То й тепер було б вам от мене те саме, що й Ляхам!

— Ах ти ж ланець! — вже зовсім жартоливо говорив старий козак, і вся його висока, могутна постать затрусилась од сміху.

— До моєї хати прийшов та ще на мене й нахваляється! — Ні, козаче, — додав він далі вже без сміху — тепер того вже не може бути... Тепер я зрозумів свій гріх, що на своїх воював... А ти, козаче, митець битись. Бачив м, як ти рубався: бодай би не куштувати — досі на негоду плече ние. Ну, кажи ж, хто ти сам еси?

— Та ви ж певно памятаєте Петра Галагана, лейстровика?

— Ну ще б пак! То ж мій приятель був... пером йому земля!

— А я його син, Микита!

— Дививсь! Та я тебе ще малим знав! Ну, давай почоломкаємся!

Козаки тричі поцілувалися.

— Деж ти був увесь час? — розпитував далі Цимбалюк.

— У бурсі я був, у Києві, аж сім років, а тоді зразу почалися війни з Ляхами...

— Ганно! гукнув Цимбалюк.

З другої світлиці вийшла літня, чепурна, худенька жінка в чорній запасці, з парчевим очінком на голові. Жінка й Микита чемно вклонилися одно одному.

— Це Ганно, покійного кума Петра

син, Микита. Поклопочиса ж про що треба, щоб нам чимсь привітати гостя!

Ганна вже чула від Прієі про Микиту й з її оповідань зрозуміла, що козак дівчині до вподоби. Проте чоловікові вона не говорила про Микитині залицяння, бо боялася, щоб той не заборонив Прієі ходити до річки. Побачивши тепер Микиту в хаті, Ганна дуже зраділа, що здійснюється Прієіне бажання.

— І коли воно те сталося? — промовила Ганна, дивлячись на козака. — Чи довго ти, сину, бігав з хлопцями поза нашу хату без штанців, а тепер, дивись, який бравий став та поганий.

Хитаючи головою, жінка пішла до пекарні й зустрівшись в сівях з дочкою, наказала їй принести з льоху меду та тернівки.

Поки Ганна й Прієя клопоталися, щоб чемно привітати гостя, козаки розбалакалися і оповідання Микити про його пригоди й десятирічне поневірвання без захисту та про бідування в степях, про безвіддя й безхліба глибоко зворушили душу старого козака, бо і він у свій час чимало зазнав того лиха. На прикінці Микита розказав, як то тяжко було йому повертатися до рідного міста, не здійснивши своїх бажань — не переможцем, повернувши свої козацькі права, а поклонами, випрошуючи панської ласки.

— І на Січі так, додав він: всі нена-

нім зборі народів. Читачі самі собі певно як слід розберуть зміст цілої наведеної промови. Я вкажу тільки на те цінне признання для державно-творчої здібності галицько-українських емігрантів, яким перед делегатами з усіх майже частин світа вшанував канадійський міністр напу суспільність в першій мірі її мужицьких синів.

Сьогодні ранком канадійський представник Догерті поставив на Зборі Союзу Народів отсе внесення:

»Збір Союзу Народів висловлює своє бажання, щоб Рада Союзу Народів звернула увагу Найвищої Ради на потребу уладити в близькій будучності політичне становище Східної Галичини«.

На предложенне президента Збір ухвалив без дискусії переказати отсе внесення комісії ініціативи, її головою є лорд Роберт Сесил і вона на днях займеться внесенням канадійського представника.

С. В.

* * *

Донесення польської преси, будьтоби Догерті поставив внесення, щоб Найвища Рада занялася справою статуту Східної Галичини, не відповідає правді бо внескодавець у своїм внесенню про спосіб вирішення державно-правного становища нічого не сказав.

Зріст національної свідомости на Україні.

Разом з сумними вістками надходять з України і радісні. Комісаро-державі мусить визнати і навіть визнає вже, що український народ не вважаючи на нечувані репресії, творить своє велике історично-національне діло.

Чим частіше лицарська кров синів України обризкує стіни при розстрілах, чим частіше відчиняються двері підвалин чека, щоб прийняти в свої нетра неслухняного „богам Кремеля“ сепаратиста Українця, звідкіль уже не має виходу, чим більше заповнюються

України тих безглуздох, національних зрадників що з піною на губах кричали в 1917. році — одні про „єдиний революційний фронт“ другі — про „Єдину неділиму“, бо пекельне життя, в якому вже 4 роки стогне український народ, а корінням вирвало їхнє значіння й вплив. Наш народ пізнав безпомилково та переконався, де заховано собаку. Як від чорних, так і від червоних Калітів нашому народові нема чого чекать добра і тому зараз голос нашого народу виразно домагається одного: України для Українців.

Чого на протязі довгих часів не розуміла наша інтелігенція із-за своїх орієнтацій та свого „фільства“ — те цілковито зрозумів наш неосвічений хлібороб-селянин.

Послідні вісти, які надходять з Великої України, свідчать, що національний рух захопив усі верстви нашого народу, а особливо селянство. На Україні неможливо тепер знайти таких, хтоб не знав: хто ми та чий ми діти?

Успішна боротьба за свою школу та автокефальну церкву свідчить найкраще, що ми стоїмо на порозі національно-державного відродження. Це не є „ідеологія“, як кажуть московські кола, української інтелігенції — це віра, переконання і прагнення, нашого як дехто думає, темного селянина хлібороба.

По останнім відомостям, не один раз перевіреним, національний рух на Україні набирає тепер форм яскраво шовіністичних.

Нам Українцям пора вже переконатися, що боятись нам свого національного шовінізму нема чого. Він нас не загубить, а навпаки піднесе до національно-державного відродження. А що будуть говорити про наш шовінізм „брати сусіди“ та „світові угнобителі революції“, хай нас не жахає. Москалям потрібна „єдина неділима“, а Полякам „од моржа до моржа“ — нам же потрібно одно і тільки одно — це існування великої самостійної Української Держави.

Там на місті, на Україні, наш

власти вислали румунському правительству спільне домагання видачі Махна живого або мертвого, який схоронився в Бесарабії.

Махно, названий також шапкою-невидимкою України став майже легендарною постаттю (тут дальше слідує короткий історичний опис всіх подвигів і боїв які вів Махно на Україні з Денікином а дальше з большевиками. Опісля читаємо:)

Вже само ім'я Махно має містичне значіння. Воно є сотворене із перших букв його імени „Михайло Алексієвич“ а дальше з початкових букв трех руських слів які звучать „народний оборонець“.

„Перед вибухом революції він був учителем народним і з переконання анархіст. Пораз перший він виринув в історії яко противник московських чорносотенних армій Каледина і Денікіна і поразенне Денікіна на Україні зістало в головній мірі спричинене Махном який перервав його лінії комунікації.

В ці часи він мав під собою армію зложену з около 60.000 людей. Тоді він був впорозумінню з большевиками. Та по поразенню Денікіна, він звернув сейчас проти большевиків (пізнавши, що вони нічим не різняться від московських чорносотенців — Прим. Ред.)

Большевики многи рази розбивали його віділи та Махно при допомозі підданого йому селянства все знав спастися і удержатися. В часі війни большевиків з Польщею він знова зріс значно в силу. Та по заключенню польсько-большевицького мира большевики звернули проти нього всі свої сили. Перед трема місяцями доношено, що він зістав смертельно ранений а опісля предпріяні большевиками проти него операції великими силами приневолити його схоронитися на румунській території.

Вигляд Махна є таксамо дивний як і слава його подвигів. Є низького росту, бо ледви пять стіл, та широкі плечі зраджують силу великана; руки сягають йому до колін. Має около 35 літ і ходить лі-

звої бавовни. В бавовні були карточки з написею: „Це є дарунок Махна народови міста Нада. Махно тут зараз буде і грається з капостними червоно гзардейцями“. Природно большевики казилися зі злости. І за кілька днів, коли їх чуйність ослабла, заїхало до міста кільканайцять фір зі сіном. На ринку з кожної фіри нараз вискочило по кілька приклонників Махна і він сам; в одну мить усталили машинні кріси; заняли большевицький банк а самих большевиків, яких переловили в місті, вистріляли до ноги.

Іншим разом сповіщено большевиків, що Махно з кільканайцяти людьми находиться в якімсь містечку. Большевики сейчас при помочи трех баталіонів піхоти на велику скалю стали переводити окружний маневр, щоб зловити Махна, Та народ його остеріг і Махно зі своїм відділом вийшов зі села і став поступати слідом за большевицьким одним баталіоном. Большевики переконавшись скоро, що в місті з Махна нема ні сліду, забралися. В годину по них до містечка тріумфальним походом, з розвиненими прапорами і численними таблицями на яких находилися кепкування з большевиків, вмаширував сам Махно.

Якою ненавистю Махно кипів до большевиків, слідно з цього інциденту. В село, де він находився впав випадково большевицький літак з двома летунами. Іх привели перед Махна і цей засудив їх сейчас на смерть через спалення, бо тільки така кара відповідала большевицьким злодійствам. Обох привязали до дерева, обложили сіном, полили нафтою і живцем спалили.

Сам Махно не поповнив ніколи ніякого вбійства, хоть його приклонники поповнювали численні жорстокости. Коли здобуто яке місто, населення сейчас ділено на три часті: в першу оставлено самих большевиків, в другу жидів а в третю автохтонне населення. Дві перші групі не мали ніякого помилування а третю наділювано всім добром яке забрали від поперед-

творить своє велике національне діло.

Чим частіше лицарська кров синів України обризкує стіни при розстрілах, чим частіше відчиняються двері підвалин чека, щоб прийняти в свої нетра неслухняного „богам Кремеля“ сепаратиста Українця, звідкіль уже не має виходу, чим більше заповнюються большевицькі тюрми борцями за волю України, чим частіше непростена та ледача рука „товариша“ Москаля красноармейця простягається до комори хлібороба селянина — тим більше і більше тікає грунт з під ніг насильників окупантів що сараною вкрили нашу родючу землю, і тим більше та глибше відчувають свою національну потребу визволення як найшвидче та раз на завше від гнобителів з півночі — „братів Москвинів“.

Як червоним, так і чорним синам „єдиної-неділимої“ не пощастить більше знайти на терені

ди“ та „світові угнобителі революції“, хай нас не жахає. Москалям потрібна „єдина неділима“, а Полякам „од моржа до моржа“ — нам же потрібно одно і тільки одно — це існування великої самостійної Української Держави.

Там на місті, на Україні, наш народ це вже зрозумів. Тепер треба зрозуміти це нашої інтелігенції розкиданій зараз за свої гріхи перед Україною по всій земній кулі.

„Батько Махно“ або „шапка-невидимка“ на Україні.

Волтер Доранти спеціальний кореспондент ньюйорського „Таймс-а“ подає такий образець Махна, природно написаний на підставі інформацій, які одержав від большевиків:

„Московські і українські саветські

румунській території. Вигляд Махна є таксамо дивний як і слава його подвигів. Є низького росту, бо ледви пять стіп, та широкі плечі зраджують силу великана; руки сягають йому до колін. Має около 35 літ і ходить літом і зимою з голою головою; все лице є заросле густою чорною як вуголь бородою. Його очі є такі бистрі і огненні, що мають майже параліжуючу силу на всякого на кого він гляне“.

Дальше кореспондент оповідає про кілька примірів гумору Махна. І так одного разу в місті Нада став якийсь дядько продавати бочку масла на торзі за 10 рублів, коли ціна за ню найвища уважалася 5.000 рублів. Коли його запитались чому він продає це масло так дешево, дядько відповів: „Подивіться на дно бочки“, Таксамо в іншій місци продавано баєчно дешево

місто, населенне сейчас ділено на три часті: в першу оставлено самих большевиків, в другу жидів а в третю автохтонне населенне. Дві перші групі не мали ніякого помилування а третю наділювано всім добром, яке забрано від попередних. Взагалі самі большевики признають, що ні Махно сам ні ніхто з його приклонників ніколи не виврядив лиха ні кривди селянам або бідакам.

Ляцька культура.

В неділю, дня 28. серпня мало відбутися в Чорному Острові, бобрецького повіту посвячення пам'ятника українським борцям, яких 26 з цього одного села зложило своє життя на жертвеннику народнім. Пам'ятник збудований за гроші місцевих громадян по плянам архі-

че занепали духом після двадцяти років тяжкої боротьби з Ляхами. Проте я думаю, що це так тільки до якого часу. Полум'я впущло, але багаття жевриться... і як тільки подихне вітер — знайдеться певна, досвідчена у військових справах, людина, що подасть гасло встати знову за свої староланні, стоптані ворогом, права, то знову прокинуться й підуть битися ще завзятіше, ніж досі!

Під ту хвилину в світлицю увійшла, румина з хвилювання мов маків цвіт, Прісія й, уклонившись гостеві, почала застеляти стіл чистим настільником.

— Оце — моя дочка, Прісія, сказав Цимбалюкова: єдина вона в мене, а проте, не вихвалюючися, скажу — поштива й слухняна дитина.

Засоромлена Прісія вибігла з хати, а Микита скористувався з нагоду й, признавшись Цимбалюкові, що вже знає Прісію і навіть закохався у неї, просив згоди, щоб прислати до неї старостів.

Старому козакові Микита зразу принав до серця через свою ширість; до того ж він був стародавнього козацького роду, добре відомого Цимбалюкові. Правда, він тепер позбувся маєтности, але це то й було Цимбалюкові до мислі, бо він завжди бажав мати такого зятя, щоб пішов до нього в прийми, а не завів би його укохану дитину Бог знає куди. Що ж до Прісіної матері, то вона бажала тільки то-

го, чого хотіла доня та на що була воля чоловіка. Таким чином за півгодини Микита дістав згоду Прісіних батьків, щоб прислати старостів.

Поки про все те перебалакали, на столі вже стояв срібний баклажок з горілкою та кухоль з медом, а навколо виглядали з полумисків: ковбаси, сало, пряжені печериці, печена курка та гарячі вареники.

— Ну, гостю дорогий, — сказав Цимбалюк, вставши з лави: тепер просимо з нами хліба-соли ззісти... та дай, Боже, щоб і до віку нам усім до одного столу сідати та разом святий хліб ржувати.

З тим він повернувся до образів, голосно проказав »Отче наш« і, поклонившись так, що правою рукою дістав до долівки сів до столу, посадовивши гостя поруч себе.

II.

З того дня почалося, як казала Прісія, її щастечко. Микита, як годилися по звичаю, прислав до неї старостів з хлібом, а після того приходив щодня. Данилові він допомагав біля коней та волів, а з Ганною порався на городі: підсапував капусту, копав бажаболу, та й багато ще де в чому помагав. Після десяти років стенового, бурлацького життя, праці біля хазайства здавалося Микиті любим відпочинком, і він сам щодня вишукував чини чому зробити в хазайстві. Цим-

балюк був дуже задоволений з свого майбутнього зятя, що ж до Ганни, то нема чого й казати: вона щодня вихвалалася сусідам, якого її дочці Бог дає доброго, гречного та упадливого до роботи молодого.

Нема чого й говорити, що Микита найчастіше знаходив у чому допомагати Прісі Пиде, було, вона до Росі займала до двору качок та гусей, а Микита де й візьметься — виріже, було, довжелезну лозину або очеретину та й полохає птичину з річки; побіжить Прісія до льоху, а Микита вже й там — допомагає їй глечики з молоком становити, а сам жартує з дівчиною та цілує її. Увечері ж, було, як почне смеркатись, ідуть закохані на леваду, що поруч із Цимбалюковим садом простягалася аж до Росі. Зелена була та левада, мов килим, та ще й рясно квітками вкрита — як гляне на неї Прісія, то так любо здається їй на леваді, мов у раї.

Край левади над Россю під вербами часто збиралися хлопці та дівчата співа-ти пісень: от і Прісія з Микитою пристануть було до гурту, теж співають. Прісія щаслива та жвава над усіх красувалася, а подруги так і липли до неї та, обнімаючи й целуючи, все про щось нинком розпитували.

Вже й розійдуться було дівчина й хлопці, а молодятам все нема охоти йти

до хати: підуть, було у садочок, сядуть під гилистою яблунею та й говорять — не наговоряться. Зірки з високого неба дивляться на них — усміхаються, місяць, крізь віти яблуні підуть їх своїм срібним промінням, а соловейко виспівує їм про кохання. Та Микиті й Прісі й не треба того співу: вони обмінуться, пригорнутья одно до одного та й самі співають про кохання, бо й саме життя їхнє було піснею кохання.

Оттак воно велося до Покрови, а тоді й до церкви пішла Прісія та, на рушник ставши, взяла з Микитою чесний шлюб. Після шлюбу зараз і весілля справили. Не то, щоб дуже гучне те весілля було, бо через те, що реєстрові козаки під той час стояли в Черкасах, на весіллі не дуже багато гостей було, ну, а все-таки погуляли добре; та і музики були гроїсті, так що до півночі всі танцювали, і навіть старий Данило згадав молоді літа та скинувши геть чумарку, почав садити гопака.

Після весілля оселилася Прісія зо своїм молодим у малій світлиці, яку ще зарані вона прибрала й приченурила для свого гніздичка.

Гарно та любо було в тому гніздечку: стіни та стеля були білі, мов сніг, по стінах та по-над вікнами красувалися мережані та гаптовані сріблом рушниками.

(Далі буде)

текта Володимира Січинського робить сильне вражіння. Та видно властям польським він не припав до вподоби, бо републиканська влада в останній хвилині свято заборонила, не дозволила навіть зложити вінків на могилі героїв і не допустила священика, щоб поблагословив місце їх вічного спокою.

Видно не добре почуває себе річпосполита польська, коли вона навіть українських мерців боїться.

Але скажемо словами чеського національного гимну: марне вапери нас со встеки! Марно впаються польські шовіністи! Як колись не вратували царської Росії московські салдати на Шевченківій могилі, так не вратують гнилої Польщі жандарми на могилі наших героїв. Безглуздим заказом свята померших борців Польща освятила їх пам'ятник краще, ніж моглиби його освятити сотки духовенства — бо це свячення довершилося в мільонах українських сердець, які в цей момент сказали собі, що душу й тіло положать вони, щоб скинути з себе зненавиджене ляцьке ярмо.

І скинуть!

Найновішим розпорядком шкільних польських властей перетворено утраквістичні учительські семінарії у Східній Галичині в чисто польські, а науку української мови, як науку „общого ензика“ обмежено до двох годин тижнево.

Українська мова на українській землі це чужа мова?!

Подібна нісенітниця могла зродитися тільки в мозгах польських „републиканців“, затуманених мріями про маєстат Польщі від моря до моря, а доведених нужденним станом польської марки до цілковитої анемії, до браку „алюмінію“, як казав колись Войцех Дзядушицькі (замість альбуміну!).

Не даром же й кажуть, що кого Пан Біг хоче покарати, тому розум відбере.

Звісний посол до польського сойму, автор проектів на знищення української церкви, ксьондз Лютославскі, назвав теперішнє правительство польське „урядом злодіїв

Про атентаті на Пілсудського.

При вул. Яховича.

При вул. Яховича, де находяться поліційні арешти, находяться всі арештовані в звязку атентатом. Всіх арештованих є 16 осіб. З тих 11 відомих, а про чотирох прочих ніхто не знає, хто вони такі. Поліційні органи збороняються дати які небудь пояснення, позволяють тільки всім доставляти харчі.

Аноніми.

Слідчий уряд при львівській поліції засипаний анонімами й донесеннями на львівських Українців.

Гоолиси преси.

Львівський тижневник „Справа Роботніча“ в числі з дня 2. жовтня помістив велику статтю, мотивуючу замах. Статтю цю одначе сконфісковано в цілості разом з наголовком, полишаючи лиш тільки сам опис замаху.

Протидержавна акція.

Поза атентатом, пише „Дзеннік Людови“, існувала зорганізована протидержавна акція. Таке має виходити із слідства.

„Газета Пораніа“ знову доносить, що „слідчі власти пильно шукають за звязками, що лучить українську молодіж з тайною організацією „Кум“ (комітет української молодіж“, бо заходять всякі здогади, що якраз там був упланований замах.“

Переслухання Пілсудского.

Дня 4. м. м. прибув до Варшави слідчий суддя в справі переслухання Пілсудского.

Положення Федака.

Степана Федака поміщено в окремі келії, де відбуваються переслухання. Заховується всі обережності, щоби не дати змоги Федакови втечи. Харчів доставляють йому родичі. Видано наказ, що той, хто носить харчі, мусить в присутності тюремної влади покушати всіх страв, бо побуюються щоби Федака не строїли.

Слідство.

5. вересня напало 5 бандитів на купців, що їхали з Туринки до Жовкви і ранивши стрілами Граффера в живіт, перешукали віз і заграбали понад 100.000 марок польських та кілька пар чобіт. Ранений Граффер закінчив життя в лічниці.

На дім С. Оліярника в Рахові, повіт Руська Рава, напало оноді серед ночі 6 бандитів. Окружили хату довкола, потім вдерлися до середини і стали домагатися грошей. Оліярникови вдалося втекти через вікно на обійсте сусіда і наробити крику. Серед стрілів бандити повтікали і тоді шойно стала їх шукати державна поліція.

В селі Болоню Фельштеновому під Самбором напало кількох бандитів на дім Якова Шехтера. Шехтер з жінкою спав в кімнаті. Один з бандитів здавив жінку Шехтера за горло і хотів удусити її, домагаючи ся грошей. На крик жінки збудився Шехтер. Тоді оден з бандитів стрілив до нього і пожив на місці трупом. Бандити повтікали не зрабувавши нічого.

В повіті Камінка Струмилова в лісах Бенькового напали бандити на вози з товарами і ограбили товарів на суму 150.000 марок польських, побивши купців і лісничого, що хотів їх боронити.

Найновіші вісти.

В Галицькій Україні Польща панує гірш диких, найдикших Татар. Стараєсь всіма силами знищити усе, що лиш українське. Часописи старокраєві виходять, але більше з білими латками т. є. сконфісковані, если відважються написати яку правду. Школи замикають без милосердя та перемінюють на чисто ляцькі. До університетів Українців не допускають, хіба лиш такі, що похваляють злочинну роботу. Таких однак знаходиться дуже мало. В посліднім часі ту ляцьку державу опанував чистий передемерний дур. Переводять тепер конскрипцію. Вже знана ся конскрипція як її переводили за часів австрійських, а тепер ще тисяч разів періоріона. За Українців не мож-

З Бразилії.

Дня 8. с. м. відбувся концерт в салі Нар. Дому в Прудентополи в честь Впр. О. Ігум. Маркіяна Шкірпана Ч.С.В.В.. Концерт відбувся без закиду.

Купці в Бразилії невдоволені з своїх податків, а передовсім з податку заробкового.

В С. Катарині панує слабість на безроги. Стараються зарадити, але тяжко.

В Рійо — околиці Натівідаде відкрито богати поль нафтові.

З Параїби пишуть, що в околицях знова панує товпа розбишак.

НА ПОЖИЧКУ

НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ

зложили дальше:

Григорій Матвійко, 50\$ Іван Любина 50\$, Дмитро Ярема 50\$, Стефан Прус 50\$, Теодор Савечка 50\$. Дмитро Максимів 50\$, Никола Андрухів 50\$, Мартин Ціхоцкий 50, Блажко Ціхоцкий 50, Марія і Софія Ділай 50\$, Прокіп Мудрий 50, Павло Малко 50, Левко Данилів 50\$.

Хто слідує?

ДІТОЧІЙ СВІТ

Сам-самісінький.

Було се тоді, як царица Катерина нашу славну Січ зруйнувала. Багато тоді наших людей погинуло, а багато повивозили Москалі гень далеко від Рідного Краю в холодний Сибір, у сніги непроходимі.

На сапорожському хуторі жив старий запорожець-удовець Охрім Яременко з два-

станом польської марки до цукру, витої анемії, до браку „алюмінію“, як казав колись Войцех Дзядушицькі (замість альбуміну!).

Не даром же й кажуть, що ко-го Пан Біг хоче покарати, тому розум відбере.

Звісний посол до польського сойму, автор проектів на знищення української церкви, ксьондз Лютославскі, назвав теперішнє правительство польське „урядом злодіїв і конокрадів“.

Се вже певне, що свій свого найкраще знає.

На всякий спосіб самокритика річ дуже хосенна, а для Поляків під теперішню пору навіть спасенна. Чим скорше Поляки зрозуміють хто вони таке, тим скорше пічнется поправа.

Отче Лютославскі! Прийде каяття та вороття не буде! — отсе ми скажемо на адресу вашої духовної пастви.

Польські воеводи для Східної Галичини — то був такий морський вуж, котрий то впливав то потопав у мутних хвилях польської політики. Врешті морський вуж прибув до нашого берега і распався на три часті. Трьох воеводів впровадила польська польська поліція і жандармерія до їх столиць урядовання. Розуміється місцеве українське населення не витало своїх нових владиків.

Побажаємож їм доброго успіху, щоб незабаром з „воеводів“ зійшли на „возіводів“.

Чим скорше, тим краще для них і нас!

Ще одна квіточка до цієї китиці з польського болота.

Редакції „Українського Вістника“ надіслано посмертну картку „догльондача звлук“ із східної Малопольські. Ось вона:

„Лесь Варга, 1 тиждень, кавалір, пиши цецці, умар нат раном на лакс чилі жатку.“

Радуйтеся польські фільольоги, ликуй Польоніє, уквітчана такими лаврами своєї польонізаційної системи. Та нам здається, що на цей самий лакс, на який умер безталанний Лесь Варга, скінчить і ціла Польонія на українській, неправно згарбаній землі.

Дурному вічна пам'ять!

Степана Федака поміщено в окремії келії, де відбуваються переслухання. Заховується всі обережності, щоби не дати змоги Федакови втечи. Харчів доставляють йому родичі. Видано наказ, що той, хто носигь харчі, мусить в присутності тюремної влади покушати всіх страв, бо побуюються щоби Федака не строїли.

Слідство.

Слідство проти Степана Федака треває дальше. В цілі переслухання Пілсудского виїзджають до Варшави слідчий суддя Ангельскі і як протоколянт др. Торосевич. Переслухання Пілсудского відбується в приватному помешканню і в означеному його канцелярією часі.

Справа Східної Галичини.

Ще одна автономія для Східної Галичини.

Краківська газета „Час“ і „Ілл. Курер Цодзенни“ доносить, що варшавський уряд опрацьовує проект для Українців у Східній Галичині.

„Час“ пише, що має це бути проект статуту культурної автономії, який опрацьовує польське міністерство закордонних справ та який предложить воно соймови до ухвалення ще перед полагодженням виборчої ординації.

„Іллюстр. Курер Ц.“ пише, що мають це бути „управнення культурної і економічної натури. Головно крім справи українського університету в Станиславові, якого проект внесений вже до сойму має бути розглянена теж справа допущення Українців до участі в аграрній реформі.“

„Нова Реформа“ пишучи про цю „автономію“, каже, що проект закону про оснування українського університету в Станиславові уряд предложить соймови в найближчому часі.

Бандитизм в Галичині.

В околиці Жовкви гуляє від довшого часу банда розбишак. Дня

міняють на місцях українців не допускають, хіба лиш такі, що похваляють злочинну роботу. Таких однак знаходиться дуже мало. В посліднім часі ту ляцьку державу опанував чистий передсмерний дур. Переводять тепер конскрипцію. Вже знана ся конскрипція як її переводили за часів австрійських, а тепер ще тисяч разів погіршена. За Українців не можна записатись, бо горе такій людині. Пишуть, що в Галичині Українців нема. Прийде час на все. Народ бореться з непобідимою завзятістю.

Старанеся бувшого австрійського цісаря Кароля, щоб вступити на трон угорський, не вдалося. За сі змагання його арештовано. Заходять чутки, що хочуть вивезти його на якийсь острів, де мавби доживати решту свого віку.

Король італійський подарував пів мільона лір на шпиталь для хорих вояків. В Італії панує в сих часах велике безробіття.

Франція попирає Польщу, а сама в довгах не аби яких. Пишуть, що має довгів на 500 мільярдів франків в золоті. Коли ж вона се віддасть? Коби так паперами могла виплачувати, то Польща моглаб своїх маречек трохи відступити.

Японія прочуваючи бурю, відкликує своє військо із Сибіру.

Між Англією а Ірландією ще не прийшло до певного порозуміння.

В Індіях шириться скоро революція проти Англії.

В Німеччині др. Вірт станув дальше на чолі уряду. В Німеччині не годяться на поділ Шлеска, тому засипують Лігу Народів численними протестами.

В Росії нема спокою. Троцький і Ленін продовжують дальше свою републіканську працю.

Українці! Складайте помилку на здобуття і закріплення Галицької України!

Сам-самісінький.

Було се тоді, як царица Катерина нашу славу Січ зруйнувала. Багато тоді наших людей погинуло, а багато повивозили Москалі гень далеко від Рідного Краю в холодний Сібір, у сніги непроходимі.

На сапорожському хуторі жив старий запорожець-удовець Охрім Яременко з дванадцятилітнім внуком Петриком.

— І старого Охріма Яременка вивезли. І він був їм чомусь небезпечний. Коли прийшли забирати його малий Петрик кинувся дідусяви на шию й лепетав:

— Дідусю, дідусю, я не кину, не оставлю вас, я піду з вами!

І пішов.

Довго, довго везли їх кибіткою. В кінці привезли на призначене місце, в Сибір холодну, в сторони, де сливе весь рік лежить сніг, а вода покрита крижкою товстою кригою. Тихо й пусто там. Люде ходять одігі в шкіри, в теплі шапки, в шкряні чоботи. А живуть під снігом. Вигребують собі в снігу печеру, пороблять сходи й так живуть. Їздять собаками тому, що вони легко бігають по снігу, або оленями, сей олень привик до холоду й сам-собі з під снігу добуває мох і траву й сям кормиться. (Д б.)

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубання дерева до палива, як і до залізниць і дорментів. Платня: від метра дерева по 1\$500 на місци (у лісі); за дормента по 1\$600 так само на місци. Знаряди робітничі привезти зі собою. Зголошуватись до Петра Новацького. Nova Galicia — Estado S-ta Catharina.

— Новий лікар у Прудентополи —

✦ **Dr. ROMULO CARDILLO** ✦

Clinica medica e cirurgica

Лічить недуги мушин і женщин так внутрішні як і зовнішні. Приймає недужих від 8—11 год. рано і від 2—5 по полудни.

Мешкає в ринку, в домі, де мешкав Др. Лінс.

✦ **КАВА З ФАБРИКИ** ✦

✦ **S. JOÃO** ✦

— de —

ANTONIO CANDIDO CAVALIM
Iraty — C. № 21 — Paraná

Зайдіть, а там дістанете каву найлучшої сорти, без домішок — ароматичного запаху та і тано, як в жаднім иншим склепі.

Кривава книга.

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Дальше.)

Тети нігде не давали майже нічого крім брудної води, званої «горною кавою» і трюнки рідкої зупи на обід. З голоду люди їли траву, листя з дерев а навіть герміття. В Берестю лютують пошестні пелуги, головню голодний тиф. Помочі лікарської ні ліків немає. Денно вмирає 40—50 осіб. Багато жовнярів кидается з розпуки в Буг і кінчить так своє життя самовбійством, бо волить згинути відразу, чим завмирати поволи з голоду і побоїв в польськiм пеклі. Нас держали в Берестю в підземних казармах кріпості. Ми спали на землі, без соломки, без жадних накривал. Є там також полонені більшовики, та з ними Поляки поводяться краще чим з нашими жовнярами. Українські підполковники Шеллер і Маляк хотіли піти до команданта табору з жалобою та за це вкинено їх до темниці. Найбільше знущався над нами станиславський польський поручник Лябан. Табор в Берестю призначений очевидно на це щоби вигубити всіх Українців, які там дісталися. Мені вдалося втечи 7. серпня 1919.

в) Командант 2 полку отаман Іван Одовійчук так представляє відносини й долю полонених і інтернованих: Поручник

польських військ Янушовський казав мені розібратися до нага, причім зрабував мені 1100 гривень, годинник і забрав собі частину мого убрання, а то офіцирський гумовий плащ, в який зараз убрався, причім його помічник бив мене нагайкою по голові, завдаючи мені велику рану на лиці. Мою обрчку здирано мені так нахабно з пальця що мене зранено. Замість мого убрання дано мені лахміття. В лахмітті заведено мене до села Беремя, де вже було більше полонених. Тут був я свідком таких самих знущань над иншими. В присутности польського майора Пітля кожного обробовано і били бичками до крові; полонених які служили при машинних крісах рубано шаблями так що кожний із них мав на тілі по 5—6 ран. Цих, що втратили притемність внаслідок побоїв, відвезено до Золотого Потока. По дорозі зношували нас у всілякий спосіб, а один фельдвებель бувби мене застрілив, бо вже приложив мені револьвер до грудей, якби не це, що його завізвано в тій хвилі до команданта. Опісля серед знаруг і побоїв замкнено нас до тюрми. В ночі забрано хорунжому Кузьмі з наказу польського штабового офіцера шкіряні камані.

Через цілий час транспорту від 11. до 16 липня 1919 не дістали ми нічого їсти а населення, яке старалоси нам дещо подати, польська сторожа відгонювала. По дорозі, передовсім в Станиславові масакрувала нас навіть залізнична служба, біла до беззастамі. (Далі буде).

ПОЗІР! ПОЗІР!
УКРАЇНЦІ В ПРУДЕНТОПОЛІ І ОКОЛИЦЯ!

Теодор Савечка

отворив робітню ковальську. Може кожний дістати з доброї стали фойси, сокири, серпи поодинокі або й тузінами. Кує вози, направляє ушкоджені й виконує взагалі всякі роботи, входячі в обсяг цього фаху. Робота совісна — ціни приступні.

Кожний Українець повинен се вже раз зрозуміти, щоб лиш своїх ремісників підпирати!

Theodor Savetchka

Prudentopolis Parana

Позір Українці оселі Прудентопільської!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду то вступіть, та порадьтеся п. В. Лопатюка, Великі записи, розписи, рекремента, щоб они були добрі, мусять бути добре зроблені. Зробити може найлучше, лиш свій чоловік. Тому ідіть, предложіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, і тай тано.

УКРАЇНЬСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІС

Поручаємо наш ново-отворений склен, в котрім мож набути всего — добре і тане. Маємо всякі матерії, капелюхи, убрання готові, пали парасолі, як також всякого рода заліззя.

Продаємо сіль, муку, каву в зернятах і мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все танше як у инших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і прочі продукта кольоніяльні.

Памятайте, що вже раз треба поняти сей великий клич: „СВІЙ ДО СВОГО!“

З глибоким поважанем

Семчишин — Опушкевич & Спілка

Українці, котрі суть на лістах військових: а раді-би себе звільнити від війська повинні заздалегіть виробити звільнене. Час на се виходить до 15. листопада. З тими рекрементами удавайтеся до п. В. Лопатюка Сей чоловік вже много увільнив, то і тепер увільнить. Представте свої причини, та не відкладайте. Ідіть до Українця бо нині клич „Свій до свого з всіми потребами!“

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

CURITYVA

Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні. Посторонних слабих приймає на ліченє і побут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgena». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких инших оглядин крові в слабостях внутренних. Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

CONSULTORIO
CIRURGICO — MEDICO

Dr. José Mendes de Araujo

Бувший славний асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жіночі і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, пелуги жещини і дітей.

При ліченю недуг крові уживаєсь 914 1006.

В. Кун і Син.

Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склен при фабриці капляшковых, купую всякі продукта краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira Parana

ПЕРША УКРАЇНЬСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду

СКЛЕН
НИКИТИ ДОНЯКА
в місті Іраті

є знаний усім, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склену, який отворив еще в р. 1908 у великім мурованім домі враз з приютом для подорожуючих до Прудентополя і звідтам до Іраті. Кожний, хто заїде у його дім, знайде вигідну обслуґу, як також зможе набути у склені усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Купую герву-мате і инші продукта хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольнії Іраті.

Федір Шнайдер

— в Портон —

подає до відома пп. Кольоністів, що його

ФЯБРИКА ОЛІО

купує насіне лєну і конопель. як також прядиво лєняне і конопельне. Одно кільо насіня лєну платить по 400 рейсів; насіне конопель по 500 рейсів. Прядиво чисте і кільо 1\$300 і більше.

Пишіть:

Theodor Schneider

Portão Parana

Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталу S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги жінщини і дітей.

При ліченю недуг крові уживаєсь 914 і 606.

Ціни приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

BEVAM AS CERVEJAS

da

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELE-
PHONE
454.

Atlantica

Luzitana

Curilibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Iгвасу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитяка, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Вельд, Вода Столова, Женжі брег; ГАЗОНИ: з Цитрини, Абакаші, Малини, Помаранча, Содова воде.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші цни! Роздаємо також насіне ячменю за контрактом і продаємо вибиране насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловського.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATCH

CURITYBA r Varão do Rio Branco 19 с. р. 187.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципю Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІВО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скупую герву.

На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцюжки до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças Parana

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП

ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА

у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — рільничі, як також ріжного рода матерій, від найланших до найдорозших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убраня, коци, полотно, хустки, стяжки, капелюхи солом'яні питки до шитя, вишиваня і ручних робіт, зимові шалі, перфуми, перфумоване мило, скло, начинне кухонне, залізо, машини до шитя, порох, шріт, фугети, славна паста «фаворита», шнурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф. рб., свічки стеаринові, а подостатком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінкованої столової, нафта, тютюн, рис, цукор, фарина кукурузяна і мандькова, фасоля, кава насена і зернитамі, чай з Індій.

Скупую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійні.

Wassilio Weitoysz

Prudentopolis Parana

машинного і рільничого.
Купую герву-мате і інші продукта хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополи і кольоній Іраті.

Пишіть:
Theodor Schneider
Portão Parana

Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотрений в ріжнородні фазенди, Seccos e Molhados, заліза, начинне кухонне і прочі знаряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольонійальні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH

Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Parana

Одинока українська фабрика цукорків
ІВАНА КУТНОГО

CURITYBA — MARTINS AFFONSO № 6.

Виробляє ріжнородні цукорки ріжного смаку і зовнішньої форми.

Досі у Парані не було української фабрики цукорків а коли она існує від двох місяців спішіть з замовленнями. По цукорки пішіть і голосіть ся до ІВАНА КУТНОГО в Куритибі.

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ,
КУЧМИ І ДУНЦЯ.

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армариньо — начинне, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de Kutchma & Dunetz.

Rua Viduconde e Nacar — União da Victoria — Parana.

Печатня оо. Василянв Прудентополи.